

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Horváth Mátyás.

Kiadó: L. Tóth István.

Laptulajdonos: Szilber János.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templom-utca 95. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. sz. hová az előfizetések hirdetmények intézendők.

Armentesítési érdekeink.

Holnap dél előtt 10 órakor tartja a Csongrád-sövényházi ármentesítő és belvizesabályozó társulat éves közgyűlését a község háza tanácstermében, melyen rendkívüli fontos érdekei kerülnek szóba a csongrádi ártéri birtokosoknak.

Szó lesz ugyanis az alapszabályok módosításáról, a belvizek levezetésére szolgáló csatornák kiépítéséről és Szvoboda Ferencz ügyvéd urnak a csongrádi ártéri birtokosok törvényes jogainak megvédésére irányuló három indítványáról, melyeknek mindegyike oly fontos, hogy a közönség tájékozása végett szükségesnek találtuk azokat alább egész terjedelmükben közölni.

Az alapszabályok módosításánál arról van szó, hogy a csongrádi ártéri birtokosokat törvény szerint megillető szavazatok megkevesbítessenek. Ellenben a velünk ellentétes érdekű uradalmak szavazatai szaporítsassanak. A mi nyílt törvényszegés és érzékeny sérelem volna a csongrádi ártéri birtokosokra nézve.

Az 1885. évi XXIII. t.-cz. 84. §-nak utolsó bekezdése ugyanis világosan rendeli, hogy az „ármentesítő társulatokban az ártérfejlesztési munkálat, osztályzás és hozzájárulási kulcs végleges megállapítása után, minden száz ártéri becshold, vagy ezer forint érték emelkedés tulajdonosa bir (az ármentesítési közgyűléseken) egy szavazattal“ és a földmívelésügyi miniszter, bizonyára a velünk ellentétes érdekű uradalmak befolyása folytán, a törvény ezen világos rendelkezése ellenére, most mégis úgy akarja módosítani az alapszabályok 10. §-át, hogy száz arányosított becshold tulajdonosa birjon egy szavazattal. A mi azt jelentené, hogy mivel a parti jó minőségű földeken ezer szöglet ölből áll egy becshold, a mély fekvésű területeken lévő rossz minőségű földekből pedig négy ezer hold, míg a parti birtokosok ezer szögletes száz becshold után egy szavazattal birnak, addig a mély fekvésű földek birtokosai négyezer szögletes száz becshold után négy szavazattal birjanak, nemugyan a törvény rendelkezésénél fogva, mert olyan törvény, mely így rendelkezne, nem létezik: hanem csupán méltányossági szempontoknál fogva azért, mert a mély fekvésű földek, a mennyiben több védelmet igényelnek, magasabb ártéri adóval vannak megróva, mint a parti földek, melyeket kevésbé kell árvíz ellen védeni.

Mivel azonban a törvény akkor is törvény, ha a szegény embernek kedvez és végre is azért törvény a törvény, hogy a nagy urak is megtartsák, semmiféle méltányossági szempont sem kötelezheti a csongrádi ártéri birtokosokat arra, hogy törvényes szavazati jogaikról az uradalmak javára lemondjanak. Azért ezen törvénytelen módosítás ellen, még ha a minister kívánja is, egy emberként kell az összes csongrádi érdekeltiségnek állást foglalnia, mert a törvény a ministernél is előbb való. Aztán pedig prima persona: ego, tehát a csongrádi érdekeltiségnek is első sorban magáról és a maga megélhetéséről kell gondoskodnia, nem pedig az uradalmakról, melyek a nélkül is tetemes adókedvezményben részesülnek.

A belvizek levezetésére szolgáló csatornák kiépítését pedig akként tervezi a társulati igazgatóság, hogy szorító gátakat, a főgátakon belül, csupán csak az uradalmak területén épít a fakadó vizek visszatartására, a csongrádi határban pedig azokat mellőzni akarja, állítólag azért, mert sokba kerülne a kisajátítások. Voltaképpen pedig azért, mert ezeknek a költségeit valamint a nagyrében, úgy itt is, a maximális megterhelhetésnél fogva, az állam tartozik viselni, s ily módon az igazgatóság ezen költségektől ki akarja kimélni az államot.

De hát állam ide, állam oda, a mivel tartozik az állam a közügynek, teljesítse a maga kötelességét a néppel szemben. Elég sok adót behajt évenként a csongrádi adófizető polgárok, ennél fogva joggal követeljük, hogy a mi az ármentesítési terhekből reája esik, viselje azokat, ha belekényszerítette községünket az ármentesítési társulatba. Hisz szorító gátak nélkül annyit érne az egész csatornázás, mint döglött lovon a patkó. Ennél fogva a csongrádi érdekeltiség csak is azon föltétel alatt fogadhatja el a belviz szabályzási terveket, ha a szorító gátak államköltségen a csongrádi határban is kiépülnek.

A Szvoboda Ferencz első indítványa pedig a likvidációs összegből ministeri rendelettel elvont évi tizenkét ezer forint visszatérítésére vonatkozik. A minister és az ármentesítő társulat ugyanis azon hamis föltevésből indult ki, hogy a likvidáció árvízvédekezésre adatik a csongrádi érdekeltiségnek, s mivel a védelmet ez idő szerint a társulat intézi, a likvidáció elvont része is őt illeti. Holott a lik-

vidáció épen nem árvíz védekezésre engedélyezett összeg; hanem visszafizetése azon jogtalanul behajtott összegeknek, melyekkel az 1875. évi VII. és az 1881. évi XLII. t. c. 7. §. 3. bekezdése értelmében az ártéri kirovás miatt a földadót le kellett volna ezen ármentesített földek után szállítania. Nekünk csongrádi birtokosoknak tehát jogos követelésünk a likvidáció visszaadása; mert a törvény mellett még a józan ész is belátja, hogy azon adók visszatérítésén, melyeket az állam mi rajtunk csongrádiakon hajtott be jogtalanul, csak nem osztozkodnak a többi érdekeltfelek. Hiszen azóta emelték fel megint igazságtalanul a csongrádi érdekeltiség ártéri adóját, mióta a likvidációt, melynek kizárólag a csongrádi érdekelt birtokosok ártéri adójának fedezésére kellene szolgálnia, tőle elvették. Ezt az igazságtalanságot tehát meg kell szüntetni a holnapi közgyűlésen.

A második indítvány a csongrádi ártéri beruházások elkülönítésére vonatkozik. E tekintetben is azon igazságtalanság forog fen a csongrádi ártéri birtokosok rovására, hogy jöllehet a társulat terhet képező hétszáz ezer forintból a csongrádi határban költött tek el legkevesebbet, mert itt kellett a meglévő gátakat a bökényi és kilenczesi vonalakon legkisebb költséggel a megfelelő méretekre kiépíteni; mégis az ármentesítő társaság tíz éven keresztül elmulasztotta az alapbefektetéseket a társulat terheiből a csongrádiak javára elkülöníteni, hanem úgy adóztatja a csongrádi birtokosokat, mintha épen semmi védművük nem lett volna. Holott ezen csongrádi alapbefektetések javára le kell ütni a 700 ezer forintból közel 300 ezret és csak a megmaradó 400 ezer forint lesz az, a min a csongrádi ártéri birtokosok a többi ártéri birtokosokkal osztozni tartoznak. Ellenben a leütött 300 ezer forint utóbbiaknak kizárólagos terhet képezi.

A harmadik indítvány végre azt célozza, hogy a csongrád-sövényházi ármentesítő társulat azért a 22,412 ft. 72 krajcár hátralékért, mely ártéri kirovás czimén a csongrádi kisréti és kilencsesi birtokosok terhére vezettetik, ne ekzekváltassa a csongrádi birtokosokat, hanem elégítse ki igényeit annak a 26 ezer kilencszáz forintnak maradványából, melyet annak idején Mátéffy Kálmán főszolgabíró, igen bölcsen, 5303 frtért ellicitált. Ennek a pénznek el nem licitált része ugyanis

még mindig birói letétben van ugyan azon gazdák javára, kikkel szemben a társulat követelése fön áll. Szvoboda Ferencz tehát azt indítványozza, hogy mivel sem az előjáróság, sem az egyes birtokosok semmi áron hozzá nem tudnak jutni ehhez a pénzhez, maga a társulat, mely ezen pénzt letette, vegye vissza a bíróságtól és számolja el a fenforgó követelésének kiegyenlítésére.

Mind az öt ügy tehát annyira közletről érinti párt-tekintetek nélkül az összes csongrádi ártéri birtokosokat, hogy azok érvényesítése szempontjából össze kell tartaniok a kormánypárti és 48-as érdekelteknek egyiránt, mert őket egy formán közös veszély és közös bukás fenyegeti, a közös győzelem pedig sikerre segíti.

Azért tekintsen el most mindenki személyes hajlandóságától és ellenszenvétől, de még attól az egyéni ambíciótól is, hogy szavazati jog nyérése, vagy gyakorlása által becsvágyának kielégítését keresse; mert ily válságos helyzetben a legfőbb törekvésünknek kell lenni, hogy szét ne forgácsoldjanak a csongrádi szavazatok s egyetlen becshold se vesszen el a csongrádi érdekeltség javára való értékesítés nélkül.

Ha majd tulleszünk a közös veszélyen és közös bukáson, kiegyenlíthetjük békességgel vagy háborúval a nézeteltéréseket, de most nyíltan kimondjuk, hogy **nem lesz becsületes ember**, akár kormánypárti, akár 48-as, akármi más elveket valljon, kinek szavazati joga van, **ha a holnapi közgyűlésen oda nem áll a csongrádi ártéri érdekeltség mellé és le nem adja szavazatát a csongrádi nép javára!**

— **Rongyos pár száz forint.** Az ördög konyháján rossz néven veszik Réti Ferencznek, hogy *rongyos pár száz forintért* föllármázta a közgyűlést a nagy réti ármentesítési ügyben, mert hiszen úgy mondják, hogy tulajdonképp Réti Ferencz sokalja a maga adóját és azért lármázik. Minket ugyan az irigység sem vádolhat, hogy valami nagyon szerelmesek volnánk Réti Ferencz személyében, de a miben Réti Ferencznek igaza van, még ha csakugyan rongyos pár száz forint-ról volna is szó, igazat adunk neki. De mi úgy tudjuk, hogy nem csupán rongyos pár száz forintról van szó, a mi magában véve is jogtalan teher volna, ha azt éveken át igazságtalanul kell fizetni; hanem sokkal többől, a mi a helytelen osztályzás folyománya. Már magában ez nagy előnye a szelevényi érdekeltségnek és nagy sérelme a többi községbeli érdekelteknek, hogy bevették a közös terhek közé azt a 40 ezer forintot, a mibe a szelevényiek régi védvonalának kiépítése került, holott annak épen semmi hasznát sem látják a többi érdekeltek, mert kívül esik a közös védvonalon és kizárólag a szelevényiek másod rendű védvonala, miért is kizárólag az ő külön terhüknek is kellene lenni a törvény és miniszteri rendelet szerint. Abban is igaza van Réti Ferencznek, hogy habár iszapolt voltánál fogva jobbak is a márai földek, azért az ottani birtokosokat ne öljék meg elviselhetetlen adókkal; mert az csakugyan megbocsáthatatlan bűn, hogy mindenik határban más a kirovási kulcs, holott a törvény szerint a becsholdnak mindenik határban egyforma osztályzáson kellene alapulniok. És mi még sem akarjuk mondani, hogy mindezt rongyos pár száz forintnyi tiszteldijért Sohlya Gyula cselekedte?

— **Akciók sikere.** Eddig szép siker kísérte az ármentesítési ügyben kifejtett tevékenységünket, a mennyiben 1500 érdekelt birtokos közül meghatalmazást adott 1100. A mi eddig soha el nem ért szám. Ez azonban nem biztosítja még számunkra a holnapi gyűlés sikerét, mert habár Sinkó Imre II. bíró, a nem csoportosult 400 birtokos nevében a csongrádi érdekeltség javára fog is a meghatalmazást nyert egyénekek együtt szavazni, a siker mégis attól függ, hogy lesznek-e a holnapi gyűlésen áruoló Judások? Vannak ugyanis olyan egyének kezében is szavazatok, kikről egyáltalán nem tudjuk, miként élnek majd szavazati jogukkal? — Ilyenek pedig a királyi tanácsos, Sohlya Gyula, Holló Adolf, dr. Szarka Mihály, Faragó Antal és a választmány tagjai, kik elfogadták a társulati tervezeteket. Szeretjük mégis hinni, hogy megemberelik magukat, és sem szavazatukkal, sem távol maradásukkal nem fognak közre munkálni a csongrádi nép ezen életbe vágó érdekeinek aláaknázására; hanem ha már eddig sokat engedtek is meg maguknak a csongrádi nép érdekeinek rovására: legalább ezen közös ügyeinkben sorompóba állanak és segítenek érvényre juttatni azokat a nagy érdekeket, melyek hivatva vannak a csongrádi gazdaközönség anyagi boldogulásának alapjait megvetni. Mert ellenkezőleg tudják meg, hogy a csongrádi nép atka száll az áruoló fejére és az az átok foganatos is lesz, mint volt az az átok, mely akasztófára vitte az áruoló tanítványt.

Szvoboda Ferencz önálló indítványai.

A holnapi ármentesítési közgyűlésen Szvoboda Ferencz a következő önálló indítványokat fogja a Csongrád-Sövényházi ármentesítő társaságnak előterjeszteni.

I.

Tekintettel arra, hogy az ötvenes évek elején készített ideiglenes földadókataszter által létesült azon igazságtalanságot, hogy tudniillik az ártéri földek is, noha ezeknek az árvíz elleni megvédése végett gátak kellett építeni és fentartani, épen úgy megadóztattak, mint az ártéren kívül fekvő földek, a magyar törvényhozás az 1875. évi VII. s illetve az 1881. évi XLII. t. c. rendelkezései (7. §. 3. bekezdés) által akként kívánta megszüntetni, hogy a töltésépítésbe fölvevő tőke 8% kamatja és egy évi vízvédekezési átlag, mint különös gazdasági költség a megállapított kataszteri tiszta jövedelemből levonassék és csak az ezen levonás után fenmaradó összegre rovassék ki a földadó, ott pedig, ahol az ártér még fejlesztve nincs, ahol tehát az igazolt különös gazdasági költség le vonható nem lévén az egész kataszteri tiszta jövedelem után vettetik ki és szedetik be a földadó, ott a földadóból az az összeg, mely a különös gazdasági költségek címén megállapított összeg után apadásba jönne, kész pénzben fizetetik vissza az állampénztár által.

Tekintettel továbbá arra is, hogy az imént idézett törvények szerint a kataszteri tiszta jövedelemből le nem vont különös gazdasági költségek után állami törzs-földadó, földteher-mentesítési járulékok és általános jövedelmi pótdó címén visszafizetett összeg, mint földadó többlet fizetetik vissza az állampénztár által, a földadó többlet címén visszafizetett összeg pedig ugy az elemi igazság, mint az 1881. XLII. t. c. 7. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés szerint is, csak is azokat illetheti, kik a többletet befizették; ehhez képest a 60,237.—1897. szám alatt kelt pénzügyminiszteri rendelet nemcsak törvényes alappal

nem bíró, hanem egyenesen a törvénybe utkozó lévén, a fővetkező indítványt van szerencsém előterjeszteni:

határozza el a közgyűlés, hogy a 60,237. 1897. szám alatt kelt törvényes alappal nem bíró pénzügyminiszteri rendelet visszavonása iránt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztériumhoz felterjesztéssel él s a társulat jövő évi költségvetési tervezetének bevételi első tételeként felvevő 16,791 frt 22 kr. földadó visszatérítési összeget a bevételi tételek közül kihagyja, s 12,353 frt 01 krt a csongrádi, a többi összeget pedig a többi érdekelt ártéri birtokosok részére visszabocsátja és végre a társulati tisztséget a 60,237.—1897. szám alatt kelt pénzügyminiszteri rendelet folytán a csongrádi ártéri birtokosokat ért károsodási összeg kiszámítására utasítja.

II.

Tekintettel arra, hogy a jelenlegi Csongrád-sövényházi ármentesítő és belviz-szabályzó társulat, a csongrádi, felgyevi, csanyi és sövényházi társulatnak a nyílt csatornán inueni részéből van egygyé alakítva; tekintettel továbbá arra is, hogy a felgyevi öblözet alsóréti részén sem volt a csongrádi kilenczesi gáthoz hasonló méretű gát, a vajhádi réten s a csanyi és sövényházi határ illető részében pedig semmi gát sem volt, s hogy az árvédelmi gátoknak a megállapított méreteken való kiépítésére ezen részeken, a csongrádi határbeli gátakénál önként érthetőleg több került és hogy az építési költségek egészen társulati kölcsönből fedeztettek;

tekintettel végre arra is, hogy két, vagy több társulat egyesítése esetén, ugy az elemi igazság, mint az 1884. évi XVII. t. c. 2. §-a és az 1885. évi XXIII. t. c. 125. §-a 2. pontja értelmében is „a multból eredő terhek, s azon költségek, melyek a szabályzási műveknek egyenlő biztonszágot nyújtó méreteken leendő kiépítésére szükségesek, a társulat illető tagjait épen ugy terheik, mintha az egyesítés meg nem történt volna“ ezek szerint a csongrádi és felgyevi társulat régi befektetése illetve a társulat megalakítása alkalmával létezett s az új társulat által átvett védművek s tartozások értéke kiegyenlítésének törvényes módját egyedül a fentebb hivatkozott t. c. idézett rendelkezései képezhetik; mindezek folytán a következő indítványt van szerencsém előterjeszteni:

határozza el a közgyűlés, hogy az az összeg, a mennyivel a fentebb emített alsó érdekeltség védműveinek kiépítése a csongrádi határbeliekénél több került, az, a fentálló 700,000 frt társulati kölcsönből az alsó érdekeltség: gróf Károlyi Sandor, Csany, Sövényháza s Tömörkeny külön terheül elkülönítessék s ennek azonnali kiszámítására a társulati tisztség azzal utasítassék, hogy csak a fentebbiek szerint kiszámított összegnek a 700,000 frt társulati tartozásból levonása után fenmaradó összeg fogja az összes társulati tagok közös terhet képezni és hogy már az 1900. évi kivetés ezen elkülönítésnek megfelelőleg eszközöltessék s végre, hogy a mult évekre vonatkozó kivetések szintén ehhez képest helyesbítessék.

III.

Tekintettel arra, hogy a vízjogi törvény 21. §-a szerint az ármentesítési társulatok által kivetett járulékok az illető birtokokon fekvő oly terhet képeznek, melyek má

telekkönyvileg bejegyzett követelés előtt is kielégítendők ;

tekintettel továbbá arra is, hogy a csongrádi kilenczesi és kiseri birtokosokat, tehát ugyanazokat terhelőleg, kiket a társulat által a kiseri és kilenczesi kisajátítási ára fejében letétbe helyezett 26,413 frt 18 kr. illet, a társulathoz 22,412 frt 72 kr. hátralék vezetettik ;

tekintettel végül arra is, hogy a községi előjárásnak, melyet a multból eredő, egyénileg ki nem tüntetett hátralékért zaklatnak, a letétbe helyezett összeg kiutalása iránti minden eljárása sikertelen maradt ; mindezek folytán azon indítványt van szerencsém előterjeszteni, hogy :

határozza el a közgyűlés, miszerint a társulat részéről a kiseri és kilenczesi kisajátítások fejében birói letétbe helyezett 26,413 frt 18 krt s letéti kamatait a letétből visszaveszi s abból a kiseri és kilenczesi birtokok után fönlevő ármentesítési hátralékot kielégíteti, a fennmaradó összeget pedig az ugyanezen birtokokat terhelő egyéb közterhekre leendő fordítás végett a községi hatósághoz átteszi.

Csongrádon. 1899. évi október hó 20.

Szoboda Ferencz s. k.

*

Ezen indítványokhoz nem kell sok magyarázatot írunk, mert mindenki láthatja belőlük, hogy egyik nagyobb hord erővel bír közülük, mint a másik a csongrádi ártéri birtokosokra nézve.

Minő igazságtalanság például, hogy a mi a mi ártéri kirovásokkal megterhelt, tehát elértéktelenedett földeink adóiból törvény szerint az állampénztár évenként visszatérít, annak legnagyobb részét egy törvényes alappal nem bíró ministeri határozatnál fogva az ármentesítő társulat tőlünk elveszi és megosztja más határbeli ártéri birtokosokkal, kik ezen összeghez egy krajcárral sem járultak.

Vagy annak dacára, hogy tíz év óta fizetjük az iszonyu ártéri terheket, az ármentesítő társaság még mindig nem vett magának annyi fáradságot, hogy kiszámította és elkülönítette volna a mi beruházási költségeinket a régi, általa átvett védgátakba, a társulat közös terheitől, hanem tíz esztendő óta folyton úgy adóztat bennünket, mint a kiknek egy kapavágás védműjük nem volt.

Igy aztán nem esoda, ha végre, felszaporodnak a csongrádi ártéri birtokosok hátralékai, mikor nem csak a saját terheiket, hanem még szomszédaik terheit is egy évtizeden át nekik kell viselniük. Itt van tehát a tizenkettedik óra, hogy orvosoltassanak a csongrádi nép szörnyű sérelmei ; mert itt már nem rongyos pár szár forintról, hanem a kamatok kamatjával körülbelül egymillió kétszáz ezer forintról van szó.

Azért felhívunk minden ép elméjű és ép szívű embert, hogy a holnapi közgyűlésen szavazataival a Szoboda Ferencz indítványai mellé sorakozzék.

UJDONSÁGOK.

— **Mindenszentek ünnepe.** A keresztény kath. egyház szerdán, november 1-én ünnepet tart mindenszentek tiszteletére. Az ünnep Krisztus urunk születése után a VII. században vette kezdetét, a mikor IV. Bonifác pápa 610. május 13-án az Augusztus római császár veje Agrippa által, Krisztus urunk születése előtt 27 évvel, tulajdonkép

temető helynek épített hatalmas pogány templomot mindenszentek tiszteletére föl-avatta. Ez a nagyszerű épület, mint a pogány római műépítészet remeke, Róma közepén maig is teljes épségben fönáll s ebben van a mostani olasz királynak Umbertónak, édes atyja Viktor Emánuel, valamint Rómának sok más nevezetes halottja eltemetve, mert Rómában a kereszténység óskorától fogva mai napig nagyon szokásban van a jelesebb egyházi és világi férfiakat és nőket a templomokban temetni. S Róma könnyen is teheti, mert van vagy négyszáz szebbnél szebb temploma. — Az ünnepet böjt előzi meg, még pedig ugynevezett zsíros böjt, melyen csupán a hus eledel tiltatik, de zsírral főzni szabad. Magán az ünnepen plebáni templomunkban dél előtt tíz órakor három papszónapi nagy mise lesz, mely után Terlanday Rezső segédpap tartja az alkalmi beszédet. Dél után pedig félháromkor lesz az utolsó rózsafüzér imádság ez évben, utána pedig a szokásos vecsernye szinte három pappal.

— **A halottak emlékezete.** Mindenszentek ünnepén, vecsernye végeztével Hegyi Antal plebános körmenetet vezet a temetőbe, hol alkalmi beszédet mond a halottak emlékeztéről, utána pedig vecsernyét tart az elhunytak lelki nyugalmáért. Vecsernye után a processió ugyan visszatér, a plebános vezetése alatt, a plebáni templomba, maga a nép azonban eddigi szokás szerint ajtatoskodni fog a temető kápolnájában és a kiviláított siroknál a késő éjjeli órákig. Halottak napján (nov. 2.) dél előtt 9 órakor lesz a plebáni templomban a szokásos gyászbeszéd, utána pedig az ünnepélyes gyászmise minden megholtakért, mely alkalomra gyönyörű himzessel díszített fekete habos selyem miseruhakészletet fog nyerni templomunk. Az előző estén hét órától nyolczig szólnak a megholtak emlékére az összes harangok. Halottak napjának estéjén pedig, kedvező idő esetén, este öt órakor újra vecsernye lesz a megholtakért a temető kápolnájában.

— **Menyegző.** Mult hétfőn dél előtt vezette oltárhoz Gyovai Döme István helybeli ifju tanító Major István kellemes leányát, Margitot disztigvált közönség jelenlétében. Az esketési szertartást Deák Péter segédpap végezte, ki megható szép beszédet intézett az oltártól az ifju párhoz. A násznagyit tisztet pedig Sövényházi Antal tanár és Hegyi Antal plebános teljesítették. Az egybekelést délben fényes lakoma követte Major István házában. — Szerdán dél után 3 órakor pedig Buzder Lantos Imre ifju gazda tartotta egybekelési ünnepélyét Forgó Rozália hajadonnal, Boda László községi tanácsnok szeretetreméltó nevelt lányával. Melyet ugyanaz nap délben nagy és válogatott közönség részvételével vidám lakoma előzőt meg nevezett tanácsos házában. Az esketési szertartást itt is Deák Péter segédlelkész, a násznagyit tisztet pedig Pitrik József és Farsang István végezték. Mindkét új frigyvet tartós boldogság kísérje !

— **Női énekkar.** Városunk több lelkes hölgye azon fáradozik, hogy az ifju lányok és hölgyek kiképzése végett az énekkar női énekkart, illetve dalárdát alakítsanak. Ha tervük sikerül, úgy jelesebb ünnepeken mise alatt, koronként a templomban is fognak énekelni. Bizony-bizony nagyon kívánatos hogy ezen egyesülés által új életet öntsenek hölgyeink beteges társadalmi életünkbe, csak aztán ovatosak legyenek, hogy a szép célt valami kanapárpör el ne rongssa.

— **Ármentesítési értekezet.** A holnapi ármentesítési közgyűlés alkalmából ma dél előtt még egyszer értekezetet tartanak az ártéri birtokosok közhirdetések végeztével, a község házában, mely azon oknál fogva lesz nagyon érdekes, hogy a mozgalom vezetői ezen értekezetlen kimerítő tájékoztatást nyújtanak az érdekelte birtokosoknak, az érdekeik biztosítására történt intézkedésekről, valamint a holnapi közgyűlés tárgysorozatáról. Felhívjuk ennél fogva az összes gazdaközönséget, hogy az ügy minél alaposabb megismerése végett, ezen értekezetlen tömegesen résztvenni igyekezzenek.

— **Elmaradt képviselő testületi közgyűlés.** Pénteken dél előtt képviselő testületi közgyűlésnek kellett volna lenni, melyre halmás szerint a meghívók kicsi részben már ki is bocsáttattak. De aztán, nem tudjuk, miért? visszaszították a kibocsátott meghívókat és nem lett a közgyűlésből semmi. Valaki, úgy látszik, nagyon fázik a város házában a közgyűlés összehívásától, pedig összehívhatja bátran. Biztosítjuk előre, hogy melege lesz, mihelyt a közgyűlés összeül ; mert ezt a komisz törvényteleneséget, mit vele egypár kupezihér végbevisz, ugyan nem fogja a képviselő testület zsebre rakni.

— **A pénz drágulása.** Angolország, a tőke pénzese és bankárok hazája, dél Afrikában háboruba keveredett az ott letelepedett hollandokkal, kiket közönségesen búroknak neveznek s most a háboru költségeit ugy akarja megfizettetni Európa többi népeivel, hogy az általa nyújtott kölcsönök kamatait Európa szerte fölemelte. Persze a jó alkalom kapta a magyarországi, sőt még a csongrádi pénzintézetek is és szinte fölemelték a kamatokat, mert ugy tapasztalják, hogy még lehet préselni a csongrádi polgárokat, kik most már bátran imádkozhatják: Uj takarékpénztár jöjjön el, de minél hamarabb, a te várva-várt országod !

— **A tudákosok.** Milyen nagy garral akarnak a tudákosok s talpnyalók e'ötérbe nyomulni azzal a hírhedt megyei határozattal, mely magán viseli a szegénység összes helyeiket, hogy mely körülmény szolgált alkalmul arra, hogy a f. évi június 30-án végbement tisztújítás alkalmával az egyes állásokra megválasztott tisztviselők választását megsemmisítette. Azt mondják szegények, mert hát mit is lehetne tőlük várni, hogy mi nem tartjuk tisztületben a törvényeket s lelkiismeret hiányában olyan egyé-ekkel töltöttük be az egyes állásokat, kik kasza-kapa kerülők, kik mint napszámosok sem állhattak meg helyüket. A mi lelkiismeretünk tiszta s nyugodt, mert minden saktól s a fenálló törvényeket is minden tényeinkben kellően respektáljuk, de önök azt sárban tapossák, s csak akkor szoktak arra hivatkozni, mikor érdekeik ugy kívánják. Nem is volna szabad önöknek ajkukra venni arczpirulás nélkül a törvényre való hivatkozást, kik azt minden tényeikkel kigunyolják. Hát miért keresik Önök folyton másokban a hibát, mikor annak minden csirája önökbe van befészkelve? Vagy azt hiszik, hogy valaki súlyt fektet azokra az ördög konyhájában kimodolt s mások meg-tesztésére irányuló, csapdafogó, czéges szavaikra? Nagyon esalódnak! Vagy miféle bünt, vétket találnak azon tényeinkben, hogy tisztességes, becsületes emberekkel töltöttük be az egyes állásokat? Bizonyára az fáj önöknek, hogy most nem lehet a város kasszáját Csáki szalmája gyanánt huzgálnok! Nekünk sikerült olyan kasza-kapa kerülőket oda helyezni, kik eddigi működésük által is fényesen igazolták, hogy sokkal jobban megfelelnek hivatásuknak, mint az önök által eddig dédelgetett, de a munkától irtozott kegyenceik. Ha pedig Önök tudták, hogy a kezelő személyzet a fenálló törvények szerint élethossziglan vannak választva, miért rendelte el az a nagyon tudákos főszolgabíró azoknak is a választását? Nagyon jó ezt mind tudni, mert midőn önök ezt oly finoman kieszelték, bizonyára megfellebbezték arról, hogy Bozó Mihály ur is már ezen törvény alapján lett a régmúltban megválasztva s dacára, hogy őt mindenben felhasználták eszköznek sőt anyagilag is majd a tönk szélére sodorták, szó nélkül hagyták és nézték az ő elbukását, sőt még napdíjnak sem alkalmazták a teljesített szolgálat fejében. Nagyon okosan tenné Bozó Mihály ur, ha arra az álláspontra helyezkednék, amit most Önök előtolnak s követelésbe tesznek az összes elvont fizetését. Tanácsot, vagy tudást pedig olyan emberektől nem kérünk, kiknek szereplései jót soha, de roszt igen sokat hoztak a közügy rovására.

— Tűzoltók bálja. Önk. Tűzoltó-Egyletünk fényes táncvizsgálatot tartott e hó 22-én a Kaszinó termében. Örömlőkre szolgál konstatálni, az önk. Tűzoltó-Egylet iránt intelligens közönségünk részéről tapasztalt jóindulatu pártfogást, a miben humánus intézményünk az utóbbi időkben nem részesült. A mulatság esti 8 órakor vette kezdetét, a mikor az önkéntes tűzoltókból álló diszörtség felállított. A diszörtség minden érkezőt tisztelegéssel fogadott s az egyesület főparancsnokának érkezésekor a törzskürtös a diszjelt fujta, ekkor a diszörtség főtésével tisztegett az érkezőnek. A mulatság a reggeli órákig tartott a mikor a közönség emelkedett hangulatban oszlott szét, kiki magával vive egy kedves éj emlékeit. A mulatságon mint tudósítónk közli jelen voltak: **L e á n y o k**: Forgó Annuska, Paróczai Francziska, Komáromi Jolánka, László Erzsike, Oláh Emma, Lantos Annuska, Náfrádi Ilonka, Réh Ágneska, Gocsik Tinike, Gácsai Mariska, Joannovics Etelka, Ujszászi Annuska, Fekete Valérka, Bába Mariska, Justin Mácsika, Pozsár Annuska stb. **A s z s z o n y o k**: Eszes Imréné, Dr. Szappanos Sándorné, Dr. Szarka Mihályné, Sohlya Gyuláné, Vladár Sándorné, Kovács Lajosné, Joannovics Jánosné, Keméni Istvánné, Fekete Rókusné, Gácsai Mihályné, Bába Rókusné, Ujszászi Istvánné, Paróczai Sándorné, Oláh Gergelyné Csanádi Gyuláné, Justin Imréné, Gocsik Istvánné, özv. Lévai Józsefné, Náfrádi Józsefné stb. Felülfizettek a következők: Eszes Imre ur 3 frt 60 krt, Ujhelyi Nándor ur 1 frt 30 krt, Sohlya Gyula ur 60 krt, Dr. Buk Herman és N. N. urak 30—30 krt, Blázsik Mihály, Goldner Gyula, Sággy Mihály, Bozó Mihály és Blázsik Mihály urak 50—50 krt, Bagossy József, Kovács Lajos, Rotter Sámuel és ifj. Szilber János urak 1—1 frtot, Nyári Antal és N. N. urak 20—20 krt voltak szivesek felülfizetni. Összesen 13 frt. Fogadják a nemesszivű adakozók szives adományaikért az Egyesület nevében az Elnökség köszönetét.

— Keleti J. hirneves budapesti orthopaedia műintézet-tulajdonos IV., Koronaherezeg utca 27. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbította és oly fényesen, mint a szerzőtlen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérvkötők, mulábak, műkezek, járó- és nyujtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készíttetnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

Báli selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes „Henneberg Selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint hazhoz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés, Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

NYILTTER.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő)

Nyilvános köszönet.

Érzékeny kárt szenvedtem a napokban, éjnek idején, tanyámon — ismeretlen okból — tűz ütött ki; kigyulladt egy széna rakományom a mely teljesen el is hamvadt. Hogy azonban tanyaépületem s a tanya körül felhalmozott szalma s egyéb gyúlékony tárgyaim is a tűz martalékául nem estek azt csupán a helybeli Önk. Tűzoltó-Egylet alparancsnokának, Ugray Albert urnak köszönhetem, ki szives volt éjnek idején, távollevő tanyámra tűzoltói műszerekkel kimeenni s jóakaratu tudásával a tűz lokalizálásán hathatósan közremunkálni.

Az alparancsnok urnak ezen emberbaráti kötelesség teljesítéséért, nem kések itt a nyilvánosság előtt őszinte köszönetemet és nagyrabecsülésemet kifejezni.

Csongrád, 1899. okt. 25.

Fekete Lajos,
birtokos.

Uj csongrádi Látképes Levelezőlap

jelent meg

SZILBER JÁNOS könyvkereskedőnél,

mely izléses csoportosításban tünteti fel tiszai hajóhidunkat, a tiszai rakpartot és a gőzhajó állomást a Szolnok és Szeged-felé közlekedő személyszállító hajókat. — A csinos kivitelű látképes levelező lapok fent nevezett könyvkereskedőnél darabonként 4 krajczárjával már kaphatók.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000

korona.

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
8 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
8 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
3900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelőlevél levágandó

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA urnak Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt { utánvételezni kérem }
 { postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos
ezzen

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak

összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan: A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

EGY MILLIO KORONA.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I o. eredeti sorsjegyet 6.—
 „ fel „ „ „ 3.—
 „ n gyed „ „ „ 1.50
 „ nyolczad „ „ „ —.75

küldünk szét utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban.

f. évi november hó 16. és 17-ig,
mely napon a húzás van.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab osztálysorsjáték főeláruistói

BUDAPEST,

V., Váci-körut 4a.

Sok és nagy nyereményt fizetünk ki tisztelt vevőinknek: rövid idő alatt két millió koronánál többet.